

■ Седми БТО систем у ремонту

Нови редуктор радног
точка за „велику двојку“

ОТВОРЕНА
ПРИЈАВА ЗА:

ФОТО КОНКУРС

ЕПС КРОЗ МОЈ ОБЈЕКТИВ

НАЈБОЉА КОРПОРАТИВНА ФОТОГРАФИЈА

2025.

ЕПС

Фотографије треба да приказују сегменте из живота и рада запослених у Огранку „Колубара”. Конкурс је отворен **до 1. децембра 2025.** године. Аутор на конкурс може да пошаље **највише 10 фотографија**. На конкурс се примају фотографије у дигиталном запису, у jpg формату, димензија минимално **2000 px** по дужој страни, 300 dpi. Аутори најбољих фотографија биће награђени.

Пошаљите радове на мејл адресе - pr.kolubara@eps.rs и aleksandar.rasin@eps.rs

Садржај

из епс групе

04

Нови ЕПС калкулатор
потрошње и за привреду
Попуст ЕПС-а за домаћинства

актуелно

06

Обилазак радова на монтажи
у Каленићу и Вреоцима
Нова рударска опрема за више угља

07

Површински коп „Радљево“
**Диспечерски центар
спреман за старт**

10

Седми БТО систем у ремонту
**Нови редуктор радног точка
за „велику двојку“**

репортажа

12

„Прерадино“ постројење
за пречишћавање воде
Нови филтери гарантују квалитет

актуелно

13

Инвестиција РБ „Колубара“ за копове
и помоћ локалној заједници
Два нова бунара

15

Из Постројења за припрему угља
**Контрола квалитета
у реалном времену**

локални мозаик

18

Део Легата Лепе Перовић
изложен у Музеју „Центер“
Драгоценост пред престоницом

временов

20

Приче из историје града – Сима Ровински,
сиротињска мајка
Божји барбут

Обележен Дан ЕПС-а

ЕПС спремно улази у грејну сезону

08

Са копа „Тамнава-Западно поље“

„Глодар 1“ спреман за зиму

14

Брана „Крушевица“

Преусмерена река Пештан

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, Балканска 13, Београд
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,

ШЕФ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ РБ КОЛУБАРА И ТЕНТ: Наталија Живковић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић,

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић,

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 735 5086, 735 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs,

НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: Три „О“ д.о.о. Аранђеловац, ТИРАЖ: 3.500

Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Купци препознали бенефите дигиталних услуга ЕПС-а

Дигитализација услуга је постала незамењив део пословања свих компанија у времену у којем живимо када све добија електронску форму, када сваки сегмент живота постаје знатно бржи, али и информатички изазовнији. И „Електропривреда Србије“ је унапредила своје пословање и увела дигиталне услуге, а већ две године купци користе портал и апликацију „ЕПС Увид у рачун“, као и електронски рачун – рекла је Катарина Андрејевић, извршна директорка за ИТ и дигитализацију у ЕПС-у, на конференцији „Energy up“, 26. септембра. – Грађани су препознали бенефите дигиталних услуга ЕПС-а и електронски рачун за електричну енергију користи 300.000 људи. Рачун стиже на мејл одмах по формирању на основу података

о потрошњи, нема чекања, све је једноставно и брзо.

Она је на панелу „Енергетски систем нове генерације“ објаснила да је дигитализација важна за будућност компаније и енергетског сектора у целини, јер на тај начин ЕПС постаје доступнији, транспарентнији и ближи купцима.

– SAP биллинг систем уведен је за сва подручја гарантованог снабдевања и купце произвођаче, а у току је имплементација за купце на комерцијалном снабдевању. Наставићемо са унапређењима постојећих услуга, али и са увођењем нових дигиталних сервиса како се буде развијало

тржиште – рекла је Катарина Андрејевић.

Извршна директорка за ИТ нагласила је да вештачка интелигенција и аутоматизација процеса постају кључни аспекти дигитализације и дигиталне трансформације.

– Вештачку интелигенцију примењујемо у просецима предикције потрошње електричне енергије и предикције цена електричне енергије, као и на два пилот-пројекта за унапређење процеса одржавања и планирања производње – рекла је Андрејевић.

Она је указала на то да је до сада уведено више, међусобно интегрисаних, техничких информационих система у ЕПС-у и тиме је обезбеђено управљање производњом и трговином у реалном времену са максималним резултатима.

Р. Е.

■ Нови ЕПС калкулатор потрошње и за привреду

Попуст ЕПС-а за домаћинства

Милош Лазић, директор Сектора за продају стратешким купцима ЕПС-а, привредницима Браничевског и Подунавског округа, 24. септембра, представио је шест различитих модела уговора о снабдевању електричном енергијом, са циљем да се привредни субјекти информишу, упознају и имају могућност избора типа уговора који најбоље одговара њиховом производном процесу и профилу потрошње електричне енергије.

– Применом нових модела, унапређењем квалитета комуникације и дигитализацијом услуга, ЕПС настоји да остане лидер на тржишту електричне енергије у Србији. Отварањем гарантованог снабдевања за предузетнике, мала и микро предузећа ЕПС даје директну подршку малој привреди – рекао је Лазић.

Помоћу новог калкулатора потрошње за купце на

гарантованом и комерцијалном снабдевању они могу да израчунају своје трошкове и упореде их зависно од тога коју опцију снабдевања користе. Представници ЕПС-а разговарали су са привредницима о моделима уговора о снабдевању електричном енергијом, посебно о новим моделима, као и о томе шта значе појмови комерцијално, гарантовано снабдевање. Предузетници, мала и микро предузећа добили су одговоре

на питања о могућностима и начинима закључења уговора на гарантованом снабдевању, као и сугестије о опцијама за оптимизацију одобрене снаге у складу са потребама предузећа.

За сва домаћинства која папирни рачун за електричну енергију замене електронским и плате га до 20. у месецу, ЕПС од рачуна за октобар омогућава попуст од седам одсто.

Први корак је да купци изаберу електронску доставу

рачуна. То могу да ураде на порталу и апликацији „ЕПС Увид у рачун“, на шалтерима у пословницама ЕПС-а или попуњавањем захтева који се налази на сајту www.eps.rs. Купци добијају рачун на мејл адресу. Наредни корак је да измире свој рачун до 20. у месецу и остварују попуст од седам одсто.

Електронски рачун ЕПС-а већ користи око 300.000 грађана и ако желе да остваре попуст од седам одсто треба само да плаћају своје рачуне до 20. у месецу.

Осим тога, од рачуна за октобар омогућен је и попуст од шест одсто за домаћинства која сама читају стање на бројилу, пошаљу податке ЕДС-у и плате рачун до 20. у месецу. Такође, и даље је могућ стари попуст од пет одсто за оне који рачун измире до 28. у месецу. Важно је да грађани знају да домаћинство може да оствари само један попуст и грађани сами одлучују који ће од понуђених искористити.

Р. Е.

ЕПС спремно улази у грејну сезону

На време смо почели ремонте у рударском, термо и хидро сектору и зато спремно улазимо у грејну сезону. Систем „Електропривреде Србије“ сигурно и поуздано ради, на депонијама термоелектрана имамо више од два милиона тона угља и ускоро ће бити завршени и преостали ремонтни послови – рекао је Душан Живковић, генерални директор „Електропривреде Србије“, 6. октобра на обележавању Дана ЕПС-а у Зворнику. Он је истакао да се Дан компаније обележава заједнички са великим јубилејом – 70 година од почетка рада хидроелектране „Зворник“, најстарије ХЕ на Дрини.

– ХЕ „Зворник“ је пример како ревитализацијом повећавамо снагу електране, поузданост, ефикасност и продужавамо радни век. Досадашњим ревитализацијама у хидросектору добили смо нових 236 мегавата снаге и годишњу производњу нових и зелених 200 милиона киловат-сати електричне енергије. Планиране

ревитализације хидроелектрана у наредном периоду повећаће снагу хидрокапацитета за нових скоро 80 мегавата, а модернизација термосектора са пројектима заштите животне средине обезбедиће поуздан рад овог дела ЕПС-а у будућности – указао је Живковић.

На обележавању 132 године од почетка рада прве термоцентрале на Дорћолу, први човек ЕПС-а је поручио да време у којем живимо свакодневно доноси промене, много брже него што смо навикли.

– Појмови енергетска транзиција, декарбонизација и дигитализација нису више речи о којима се говори на стручним скуповима, то је наша стварност. И ЕПС препознаје своју одговорност у тим процесима, који захтевају рад, храброст, инвестиције, имамо потенцијала и капацитета а, пре свега и визију. Свесни смо међугенерациске одговорности јер треба да донесемо одлуке и реализујемо пројекте којима ћемо генерацијама испред нас

оставити енергетско наслеђе – закључио је Живковић.

Милан Алексић, саветник министра за капиталне пројекте у Министарству рударства и енергетике, честитао је Дан ЕПС-а свим запосленима и истакао да је мало компанија које могу да се похвале да су кичма привреде и да се њихов рад препознаје у свакој фабрици, болници, школи и домаћинству.

– Наш главни задатак је будућност ЕПС-а и како да компанија буде још снажнија, стабилнија, одржива и профитабилна, ослонац индустрије и поуздан снабдевач грађана. Уз подршку ресорног министарства и Владе Републике Србије, остварени су значајни резултати у стабилизовању производње електричне енергије, улагањима у рударску производњу, изградњи нових електрана и подизању стандарда заштите животне средине у нашим највећим термоелектранама – рекао је Алексић.

Р. Е.

■ Потписан уговор о сарадњи ЕПС-а и ГО Обреновац

ЕПС помаже изградњу школе

Уговор о финансирању изградње Основне школе „Љубомир Аћимовић“ у Обреновцу потписали су 10. октобра Душан Живковић, генерални директор „Електропривреде Србије“, и Милош Пековић, председник Градске општине Обреновац. Овим уговором, вредним 40 милиона динара, ЕПС обезбеђује средства за изградњу школе за ђаке са сметњама у развоју.

Основна школа „Љубомир Аћимовић“ већ 25 година нема свој простор и настава за 72 ученика одвија се у отежаним условима у другој школи. Изградњом нове школе деца која имају потешкоће у развоју и њихови наставници добиће одговарајући простор и услове за учење и рад, а с обзиром на потребе, потенцијално би се у

наредном периоду повећао број ђака ове школе.

– Снага ЕПС-а осликава се не само у мегаватима и производњи електричне енергије већ и у квалитету живота грађана. Наше две највеће термоелектране раде на подручју Обреновца и наша компанија је деценијама

активна подршка грађанима и институцијама у свим сферама живота у тој општини. ЕПС је увек подршка за пројекте у образовању, науци, спорту, здравству, заштити животне средине и због тога и није било дилеме да ли помоћи изградњу школе „Љубомир Аћимовић“,

већ је то одлука на коју смо сви поносни – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС-а.

Милош Пековић, председник Градске општине Обреновац, указао је на то да је помоћ за финансирање изградње школе „Љубомир Аћимовић“ веома значајна и да ће нови школски објекат омогућити неупоредиво боље услове за наставнике и ученике.

– Основну школу „Љубомир Аћимовић“ похађају деца којој је подршка више него потребна и треба заједнички да радимо на томе да услови њиховог школовања буду што бољи. Учесће ЕПС-а у финансирању изградње школе је кључно и путоказ је и за друге друштвено одговорне компаније и институције – рекао је Пековић.

Р. Е.

Нова рударска опрема за више угља

Генерални директор „Електропривреде Србије“ Душан Живковић и помоћник министра рударства и енергетике за геологију и рударство Иван Јанковић обишли су 16. октобра радове на монтажи рударске опреме за колубарске копове.

– Монтажа прати договорену динамику и план је да се суцесивно крајем ове и почетком следеће године започне са испитивањем

опреме, пуштањем под напон, уз неопходне припреме на коповима створе услови да од фебруара једна по једна справа крене у транспорт ка својој коначној позицији на површинском копу „Радљево“ – рекао је Живковић.

На плацу у Каленићу, на коме се монтира опрема за „Радљево“ најдаље су одмакли радови на одлагачу. Када је реч о багеру, подигнута је стрела радног точка, а очекује се да се конструкција до краја новембра

оформи и на другом багеру, чиме ће се добити финални обриси свих справа на овој локацији. Значајан део опреме стигао је и на монтажни плац у Вреоцима, чиме су испуњени услови да се радови наставе према плану.

– Ресорно министарство, као и до сада, наставља са активном подршком инвестиционим пројектима ЕПС-а. На бази тренутних активности верујемо да ће рударска механизација у

другој половини 2026. године бити на површинском копу Поље „Е“, самим тим и у процесу производње јаловина и угља – истакао је Јанковић.

На два монтажна плаца у РБ „Колубара“ истовремено се припремају четири БТО система (багер-транспорт – одлагач), два за Поље „Е“ и два за коп „Радљево“, који су будући носиоци производње колубарског лигнита.

Р. Е.

■ Интерни конкурс у ЕПС-у

Очекују се кандидати

Објављен је интерни конкурс „Електропривреде Србије“ за попуњавање пет радних места у Сектору за стратегију и планирање људских ресурса.

Одељењу за аналитику, ХР контролинг, извештавање и развој ИС потребан је један водећи стручни сарадник за аналитику, ХР контролинг и извештавање, док су за посао главног стручног сарадника за аналитику, ХР контролинг и извештавање у истом одељењу потребна два извршиоца. Одељење за стратегију и иновације добиће два извршиоца – једног водећег стручног сарадника

за стратегију и иновације и једног главног стручног сарадника за стратегију и иновације. Од кандидата се очекују други степен високог образовања опште струке и три или четири године радног искуства. Сви послови се обављају у Београду.

На конкурс се могу пријавити лица која су у радном односу у ЕПС-у. Контактираће се само са кандидатима који буду ушли у ужи избор. Пријаве се до 29. октобра 2025. године подносе слањем радне биографије на електронску адресу interni.konkurs@eps.rs са напоменом назива одељења и радног места за које се конкурише.

Р. Е.

Диспечерски центар спреман за старт

Покретање новог диспечерског центра биће синхронизовано са динамиком увођења у рад нових БТО система

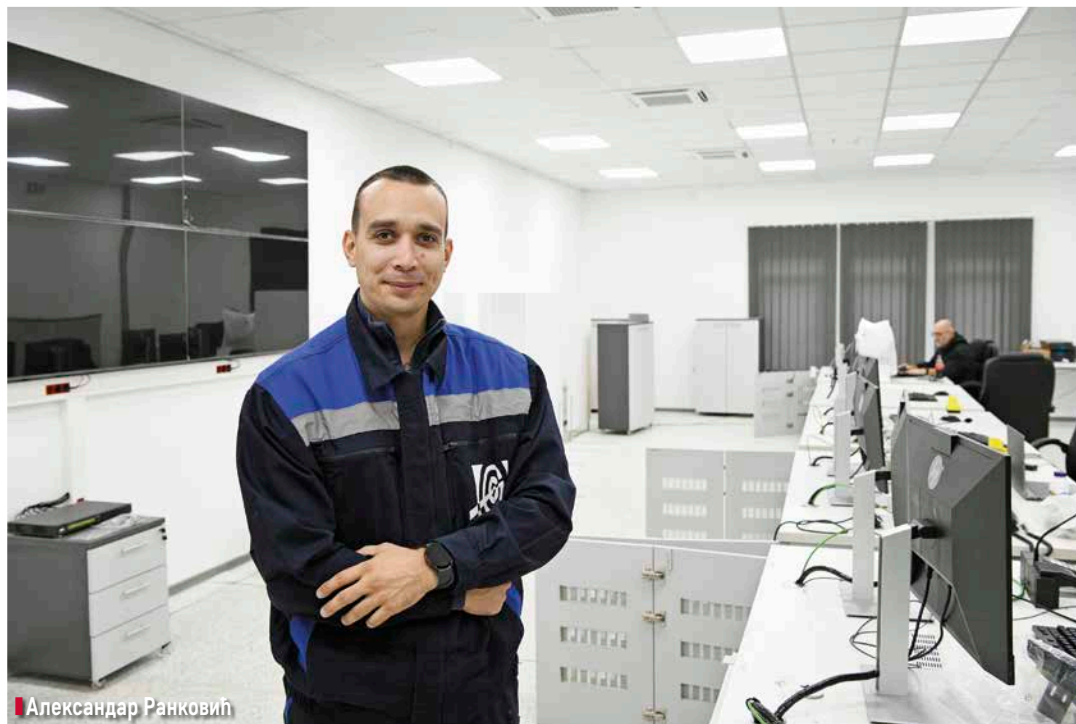
На површинском копу „Радљево“ приведено је крају опремање новоизграђеног диспечерског центра, а функционалне пробе система и тестирање опреме планирани су за крај октобра.

Центар је део пројекта изградње инфраструктурног и технолошког система потребног за пуну експлоатацију угља на овом површинском копу и налази се у близини новог радљевског насеља.

Према речима Александра Ранковића, управника Електроодржавања ПК „Радљево“, покретање новог диспечерског центра биће синхронизовано са динамиком

Реконструкција и функционалне пробе

Владимир Петковић, руководилац ПК „Радљево“, најавио је да ће средином октобра почети реконструкција система, током које ће бити обављени велики технолошки захвати. – Планирано је одвајање одлагалишта од ПК „Тамнава-Западно поље“, након чега ћемо активирати сопствено одлагалиште, и у рад ће бити пуштен одлагач Ars 1400 x (22+60) x 21. Након тестирања и пуштања у пробни рад следи повезивање са диспечерским центром за управљање и надзор. Тиме ће систем бити технички припремљен за рад у пуном капацитету – нагласио је Петковић.

увођења у рад нових БТО система, који ће се, како је планирано, у производни процес укључити током следеће године.

– Ова централа омогућава модерно праћење, контролу и управљање целокупним производим процесом на копу. Уграђена је најсавременија опрема за надзор и управљање која тренутно постоји на тржишту. Ово је истовремено и најмодернији диспечерски центар у РБ „Колубара“, зато што се из других диспечерских центара управља само једним системом, док ће из овог истовремено да се ради управљање и надзор и на Првом и Другом БТО систему, као и визуелни приказ свих објеката – багера, одлагача, погонских станица, трачних транспортера – који ће тек стизати на коп. Како се „Радљево“ буде ширило тако ће се и диспечерски систем ширити на контролу пратеће инфраструктуре – објаснио је Ранковић.

На изградњи објекта површине 350 квадратних метара, ангажована је фирма

„Колубара-Грађевинар“. Диспечерски центар чине командна соба, канцеларије, гардероба и помоћне просторије.

Како објашњава наш саговорник, из новог диспечерског центра производни процес видеће се као на длану.

– У контролној, управљачкој соби, постоји велики број екрана преко којих ће се све пратити. Систем је програмиран да ради самостално. За разлику од багера и одлагача, трачни транспортери немају своје руководе већ их преко видео-надзора прате и њима управљају диспечери. Погонске станице ће са диспечерским центром бити повезане оптичким каблом. Видео-надзор се обавља преко високорезолуцијских камера које су постављене на кључним тачкама система – истакао је Ранковић.

Центар ће користити савремени рачунарски систем СКАДА, који обрађује податке и преко кога се аутоматски управља. На систему је примењена фреквентна регулација која омогућава фино

подешавање брзине трака и других погонских машина, и постављена су 35 киловолтна постројења и оптика.

– За уградњу опреме задужени су стручњаци специјализоване фирме „Метроник инжењеринг“ који су у обавези да опрему одржавају и гарантују за исправан рад наредне две године, након чега ће бригу о диспечерском центру преузети служба Електроодржавања копа „Радљево“. Велике заслуге за повезивање система припадају и запосленима из Сектора за инвестиције копова који су показали да су способни да реализују најзахтевније послове, док смо ми испред погона били укључени у посао кроз надзор и консултације – нагласио је Ранковић.

У новом диспечерском центру планирано је да ради пет техничара за оптичку мрежу и пет диспечера који ће да обављају кретање система. То значи да у свакој смени, 24 сата, мора да буде ангажовано по двоје запослених.

Т. Симић

Багер се након санације, а потом и редовне инвестиционе оправке, вратио у производни процес на Трећој угљеној линији

„Глодар 1“ спреман за зиму

Роторни багер „глодар 1“, висок 36 метара, тежак око 1.900 тона и дугачак око 75 метара, од 23. септембра поново откопава угаљ на Трећој угљеној линији „Колубариног“ површинског копа „Тамнава-Западно поље“. Рад овог багера је пре шест месеци био изненада заустављен због пуцања ламеле на стрели радног точка. Санација каква досад није рађена у Рударском басену „Колубара“ трајала је до 9. августа, а након тога је урађена и редовна годишња инвестициона оправка.

Управник копа Вељко Живановић навео је да су веома обимне и комплексне радове на овом роторном багеру успешно обавили запослени „Метала“ и стручних служби копа „Тамнава-Западно поље“.

– Након свих интервенција „јединица“ је враћена у производни процес ревитализована и спремна да током зимског периода буде део система сигурне и континуиране производње угља. Како се хаварија на овом багеру у марту десила изненада док је радио на својој позицији, нисмо имали припремљен ни прилазни пут, ни плац за извођење свих активности. Захваљујући доброј реакцији свих запослених, брзо смо обезбедили одговарајуће услове за извођење првих неопходних радова. А захваљујући врсним стручњацима из „Метала“ који су се бавили статиком брзо је била обезбеђена стабилност справе. Досад се нисмо сусрели са изненадним кваром и заменом овако виталног дела багера као што је јарам – истакао је Живановић.

Како управник копа наводи, планирани послови су урађени темељно и са великом пажњом, не би ли се предупредиле могуће

■ Вељко Живановић

компликације. Стручни тим који су чинили запослени из „Метала“ и са копа водио је рачуна о свему и омогућио да након санације багер буде спреман за рад у дужем временском периоду.

■ Као нов

Приликом наше посете „глодар 1“ је већ недељу дана био у редовном раду на својој планираној позицији на Трећој угљеној линији „Тамнава-Западног поља“.

– Није уочена никаква неправилност у раду која би захтевала неку додатну

■ Милан Радичевић

интервенцију. Посаде багера кажу да багер доста мирније ради, као да је нов. Наставља да напредује пратећи планирану технологију, откопава висински блок са висинске стране транспортера М2, а када то заврши, прећи ће на дубинску страну. Заступљен је селективни метод рада, пошто има и угља и јаловине. Његов примарни задатак је да припреми угљене масе за рад „ведричара“, да му смањи количину јаловинских маса, како би он имао већи учинак на угљу – објаснио је Живановић.

За време инвестиционе оправке рађена је детаљна контрола конструкције. Машински пословођа овог система Милан Радичевић навео је да су сви планирани послови урађени веома темељно.

– На радном точку смо заменили 28 ушки које су биле у лошем стању. Урађена је регенерација свих кашика, замена зуба, заваривање. Замењен је доњи део полумесеца на радном точку, урадили смо заптивке на оба редуктора погона копања, као и задизање сва три гусеничка ланца. Замењена су прва и задња колица и на сваком је убачено 19 нових папуча. Мењане су и обе основне кугле на транспорту. Задизали смо и горњу градњу и урадили контролу куглбана, кугле су нам добре, без икаквих оштећења. Због хаварије било је потребно да урадимо и вагање багера – нагласио је Радичевић.

Он напомиње да је све успешно обављено захваљујући ангажовању радника којих и даље нема довољно за све послове, па су четири бравара са багера и радионица

Радници Ц смене са управником копа

хидраулике били испомоћ радницима „Метала“.

■ Ништа без колегијалности

Повратак багера редовном раду обрадовао је све на копу, а највише раднике на овом систему. Како је Радичевић истакао, шест месеци и 13 дана

великог посла је иза њих. Сви на копу воле редовне активности, а багер засад обећава – добро ради, нема недостатака. Радичевић је 23 године на „Западном пољу“ и каже да се никад досад није сусрео са оваквим изазовом.

Багериста „глодара 1“ Мирослав Ранковић важи за једног од најискуснијих на овом копу. Није очекивао да ће се ово десити са његовим багером јер ништа није указивало на проблеме, а машина је одлично одржавана. Он броји 25 година рада на овом багеру, а укупно 42 године стажа рада на копу, на багерима, у смени.

– С обзиром на то да је дуго стајала, „јединица“ засад ради како треба. Услови су мало тежи, али радимо обојица како морамо. Тренутно је на локацији где има и угља и јаловине. Нажалост, такво нам је лежиште, све је теже. Лакше је било кад смо почињали. Срећом, па још увек постоји колегијалност и наше међусобно испомагање кад наиђу тешки тренуци. Посао багеристе је тежак и веома одговоран. Потребне су сигурно две године рада да се

један багериста обучи, да научи основне ствари, да зна да пази на багер и на људство око њега. Мене деле још две године до пензије и већ би сад требало да има млађих да се припремају за овај посао. Нажалост, данас се млади кратко задржавају на копу – искрен је Ранковић, напомињући да је школа једно, а искуство и знање које се стекне на терену је нешто сасвим друго. И додаје да он и дан-данас учи свој посао.

Планир-мајстор Зоран Маринковић, потенцијални будући багериста, како нам Ранковић коме је шала на овом систему ужа специјалност, представља млађег колегу, овде ради три и по године као радник ПРО ТЕНТ-а. Није одустао од копа и радо учи од старијих, надајући се заслуженом радном месту у „Колубарином“ јату. И што је најбитније, каже, види себе као Мирослављевог наследника за командама „глодара 1“ који је само неколико година старији од њега.

– Посао планир-мајстора је одговоран, као и већина осталих на копу. Није лако ни зими ни лети. Најгоре ми је кад је угљена

прашина и киша. Али већ сам се навикао. Најбитније је да имам одличну сарадњу са багеристом, веома је искусан, и то олакшава свакодневницу – навео је Маринковић, истичући да га тежак посао багеристе не плаши нимало јер ради у одличној екипи.

М. Павловић

На угљу 30 година

Багер SchRs 630, познатији као „глодар 1“, новембра 1994. започео је откопавање јаловине на „Западу“ у тешким условима санкција и беспарице. Овај багер који може да наизменично копа и угаљ и јаловину већ наредне године, у новембру 1995. почео је и откопавање лигнита након што је на његово место на експлоатацији откривке стигао „глодар 2000“. „Глодар 1“ је био носилац тамнавске производње угља до маја 2014. године када је био поплављен и са осталим машинама неколико месеци остао заробљен испод воде. До сада је откопао око 141 милион тона угља и годинама је једна од узданица стабилне производње овог копа.

На реду је „петица“

Од 26. септембра и на роторном багеру „глодар 5“ отпочели су послови у оквиру редовне годишње инвестиционе оправке. У наредном периоду радници „Метала“ обавиће све неопходне радове на транспортима багера, на кружном кретању багера и урадиће замену траке 1. Реч је о најновијем и најспособнијем роторном багеру, који ископава угаљ на Првој угљеној линији, и носилац је производње угља на овом копу. По завршетку ремонта на овој машини, средином октобра, почеће радови годишње инвестиционе оправке на багеру „глодар 2000“, као и реконструкција одлагалишта на Првом јаловинском систему.

Нови редуктор радног точка за „велику двојку“

Иако је првобитно планирана само замена овог виталног дела багера, који је осовина производње на „Пољу Е“, одлучено је да инвестиционом оправком ипак буде обухваћен цео систем

2 – великог“, јаловину одлажу и прикључени Шести БТО систем са „глодаром 3“, БТС систем са „глодаром 8“, као и „глодар 9“ који се крајем септембра преспојио на Други БТО систем чекајући станице и монтажу, односно формирање свог Петог БТО система.

– „Опслуживања“ четири багера и велика оптерећеност оставили су трага на опреми, првенствено када је реч о машинском делу система. Сваки багер копао је већ извесно време различит материјал, због чега су се на свим станицама похобале клапне, те је

неопходна њихова репарација и замена. Оне су веома битне за усмеравање траке и сам утовар материјала са транспортера на транспортер, па ће нам њихова санација доста значити и допринети мирнијем уласку у зимске услове рада – каже Иван Пантелић, руководиоца Седмог БТО система.

Он је напоменуо да су за овако упослен систем две године, колико нису имали ремонт, дуге и да је, након ослањања само на сервисне захвате, ова оправка дошла у право време.

На роторном багеру „глодар 2 – велики“, који је део Седмог БТО система на Пољу „Е“, почетком октобра почела је замена редуктора радног точка, за коју је потребно десетак дана. Планирано је да се у том периоду уради и демонтажа трачног транспортера ВТ 1-3 у дужини од око 1.000 метара, неопходна због преласка нових погонских станица везаних за нови положај Петог БТО система.

Међутим, током демонтаже редуктора испоставило се да је неопходна замена фиксног лежаја у маказама и одлучено је да у инвестициону оправку ипак уђе цео систем. Рок за завршетак радова је почетак новембра. Запослени на систему кажу да је ова одлука више него добродошла, јер систем већ извесно време ради у специфичној технолошкој ситуацији. Наиме, на њихове траке, поред матичног, „глодара

Иван Пантелић

Александар Гордић

– Ово је прилика да се, уз основне планиране послове, позабавимо и транспортерима који су нам осетљиво место, јер је „глодар 2 – велики“ од прошлог ремонта доста прешао, радећи фактички на два дела копа. Зато ће и на великом и на малом транспорту бити замењене похабане папуче, чауре и осовине – објашњава Пантелић.

Када је реч о демонтажи трачног транспортера ВТ1-3, наш саговорник је нагласио да је то захтеван и компликован посао, јер се за Пети БТО систем мора обезбедити велика ширина за пролаз нових транспортера.

– То захтева рад много машина, радника и труда. Не ради се само о демонтажи, већ треба све после наново и монтирати, што за транспортер ове величине није нимало наивно. На систему неће бити рађене веће реконструкције. Продужићемо транспортер ВТ 1-0, за који је већ формиран утовар Шестог система – каже Пантелић. – На повратној станици заменићемо погонски бубањ, док ће транспортер ВТ 1-1 бити продужен за око 300 метара и на њега ће се надовезати „глодар 6“, тако да се Седми БТО систем по завршеној инвестиционој оправци враћа на број од четири багера који одлажу на „одлагач 1“. У сваком случају, овај период морамо да искористимо да што боље урадимо ремонт, како бисмо спремно дочекали зиму – истакао је Пантелић.

■ Обимни послови

Александар Гордић, машински инжењер, набројао нам је подробније планиране машинске послове.

– Први пут откад је укључен у производњу на „глодару 2 – великом“ мењам редуктор радног точка. Када је скинут редуктор копања утврђено је да фиксни лежај у маказима има већи зазор, па смо, захваљујући продужавању ремонта, добили прилику да га демонтирамо. Тако ће, такође први пут у радном веку „велике двојке“, бити урађено

њено „штицновање“, задизање и ослањање радног точка да би лежај могао да се извуче – објашњава Гордић.

Он наводи да се отварају сви транспорти, мењају оштећени тркачи, док су одбојни бубњеви траке 2 и траке 4 који су им били највећи проблем, послати у „Метал“ на ревитализацију. Раде се и погонски бубњеви и бубњићи на три траке, због оштећења гуме на плашту. На точку копања скидају се кашике и сервисирају у „Металу“. Повратни бубањ траке 1 мења се због кућишта лежаја.

– Та ситуација да четири багера копају на један систем највише је оптеретила машинску службу. Опрема је трпела много јер смо имали четири различита материјала, био је проблем уштеловати траке, стазице, клапне и, наравно, сам одлагач да издржи тај капацитет – појашњава Гордић, додајући да се током ове оправке ради и на хидрантној и противпожарној мрежи на багеру.

Дејан Аћимовић, в. д. електропословође Седмог БТО система, каже да овога пута нису предвиђени већи електропослови.

– Багер, када је реч о електроопреми, јесте у реду, али тешки услови рада и на њој остављају траг. Имамо на списку неке ситне недостатке које ћемо решавати у сарадњи са рударском и машинском службом. Још мало па је скоро десет година система, багера девет, а све време се ради у изузетно изазовним условима и без неких већих инвестиционих оправки. Одлагач и багер су доста прешли, али електроопрема то може да подржи, већи проблем су машински склопови који брзо страдају – објашњава Аћимовић.

Миленко Радовановић, главни пословођа система, рекао нам је да од ремонта очекује да омогући да уђу спремнији у зимски период.

– Радимо регенерацију трака, транспорта на „глодару“, сређујемо систем и мислим да ће то доста да поспеши његов рад и да се осети на целом Пољу „Е“, јер смо ми база овог копа – каже Радовановић.

Д. Марковић

Борба за сваки грумен

Миленко Радовановић, искусни коповац, поштован због знања и посвећености послу, који је главни пословођа Седмог БТО, поделио је са нама и искрене речи. И осмех, што је скоро па невероватно у ове суморне октобарске дане.

– Сви се заједно трудимо да ово ради како треба. А тешко је. Због капацитета посла борба је велика. Дајемо све од себе, али недостаје људи, делова, доста тога што би допринело да све то буде још и боље. Поносни смо на своју кооперативност, све радимо заједнички и стварно фино сарађујемо. У договору са другим системима успевамо да распоредимо машине, а добро је знано да ми ништа без њих не можемо. Има ту и светле стране – млад смо тим, па све те потешкоће добро носимо. Ми смо први багер који скида откритку директно до угла, па је притисак велики. Ломимо се да дођемо до тог грумена вредног злата – јасан је Радовановић.

■ Миленко Радовановић

Нови филтери гарантују квалитет

Иако недостаје одређени број хемијских техничара и руковалаца пумпних постројења, добра организација посла омогућава редовно снабдевање потрошача

У систему рада Сушаре посебно место заузима Постројење за пречишћавање воде за пиће које дневно испоручује око 1.400 кубних метара воде снабдевајући комплетну „Прераду“, секторе за комерцијалне и инвестиционе послове „Површинских копова“, делове „Угоститељства“ и „Метала“ и погон „Ксела“. Месна заједница Вреоци снабдева се са старог постројења, дневном испоруком воде за пиће око 600 кубних метара.

– Систем чине извориште и само постројење чији тренутни капацитет износи 16 литара у секунди од пројектованих 40 литара у секунди. У функцији је седам бунара – пет међуслојне и два кровинске издани. У наредном периоду планирано је проширење изворишта опремањем пет нових бунара

М. Пауновић, С. Стојановић, Г. Стефановић, М. Сретеновић, К. Момић Јовановић и С. Јоксич

са добрим капацитетом и квалитетом воде – појаснила је Ксенија Момић Јовановић, руководилац Водовода.

Постројење је снабдевано опремом за даљинско мерење и управљање процесним и технолошким параметрима. Уз њену помоћ омогућено је да промене у раду свих делова постројења, количине и квалитет

сирове и третиране воде буду праћене из централне командне просторије, као и да се благовремено реагује. Ужа санитарна зона је потпуно покривена видео-надзором, чиме је значајно повећана безбедност погона.

– Током ове године замењена су сва четири филтера. То је посао који је изведен први пут од када је постројење почело са радом – истакла је Ксенија Момић Јовановић.

Младен Пауновић, инжењер производње и контроле квалитета воде, каже да се рад постројења контролише даноноћно, у све три смене, и да се прецизно бележе резултати испитивања воде са старог и новог водовода.

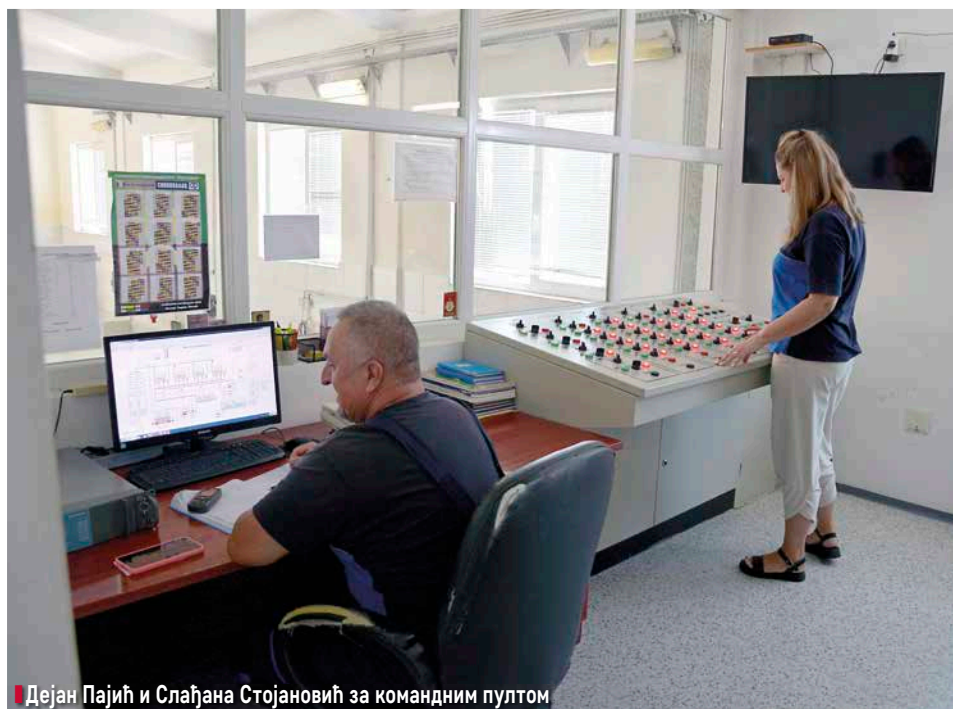
– Ситуацију у погону отежава недостатак запослених, посебно хемијских техничара и руковалаца пумпног постројења. У оквиру система постоји и станица за подизање притиска у хидрантској мрежи на којој нам такође недостаје руковалац пумпног постројења, а треба покрити све три смене у три погона. Захваљујући доброј организацији тренутно успевамо да одговоримо свим захтевима, јер се сви запослени максимално труде да одрже оптималне производне капацитете који ће обезбедити довољну количину прерађене воде за снабдевање свих потрошача – нагласио је Пауновић.

Маја Сретеновић, пословођа, каже да је вода доброг квалитета, о чему брине лабораторија која је срце водовода.

– Акредитована лабораторија Градског завода за јавно здравље из Београда два пута месечно узима узорке воде на анализу. Њихови подаци потврђују да су сви наши резултати добри и да је вода бактериолошки и хемијски исправна за пиће, што је и резултат преданог и одговорног рада свих запослених – рекла је Маја Сретеновић.

Она је објаснила да се стање резидуалног хлора контролише и мери на сваких сат времена, како би био у оквиру максимално дозвољене концентрације, прописане правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Педантан и одговоран рад запазили смо и сами приликом обиласка лабораторије.

Дејан Пајић и Слађана Стојановић за командним пултом

У раду од 2017.

Водовод је пуштен у рад 2017. године након једногодишњег пробног рада, који је обухватио детаљно испитивање, контролисање, испирање и дезинфекцију. Захваљујући томе обезбеђено је да квалитет воде буде у складу са правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

За спектрофотометром, модерним уређајем за испитивање параметара квалитета воде, затекли смо Слађану Јоксић, хемијског техничара за узорковање и анализу воде. Она нам је објаснила како тече процес испитивања физичко-хемијских анализа.

– Са старог водовода хемијски техничар доноси узорке, док се овде узорак пијаће, прерађене воде, узима на чесми, а сирова вода у цевној галерији. Са филтера се параметри квалитета воде прате на СКАДА систему, аутоматско узорковање, тако да није потребно њихово испитивање у лабораторији. Када стигне узорак у обележеним посебним бочицама, на одговарајућим апаратима испитују се параметри: мутноћа, рН вредност, органске материје у води, електропроводљивост, температура, гвожђе, манган, нитрати, нитрити, амонијак – појаснила је Слађана Јоксић.

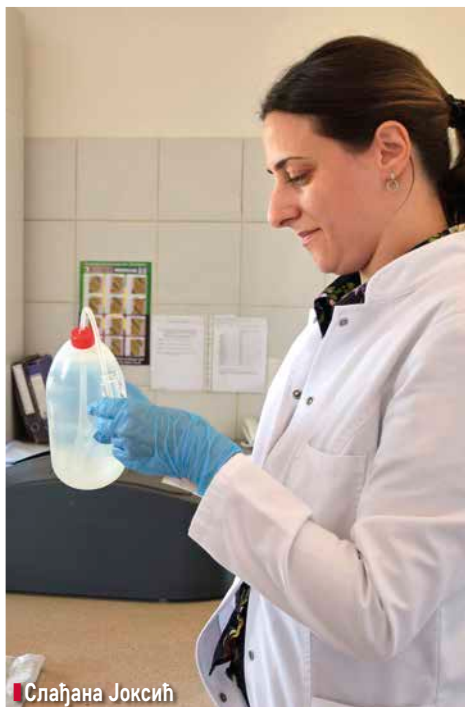
У свакој смени поред хемичара мора да буде и руковац пумпног постројења.

Слађана Стојановић ради од 2006. године, најпре на старом постројењу, а последњих десет година као руковац на новом Водоводу.

– Посао руковаца пумпног постројења, такозваног пумпара, подразумева непрекидно праћење рада постројења на СКАДА систему, стања нивоа воде, улазних и излазних параметра, на основу којих регулишемо рад постројења са пулта. Такође, водимо рачуна о раду пумпи, резервоара, бунара. Редовним обиласком мреже уочавамо и отклањамо евентуални квар, пуцање цеви, водимо евиденцију о свим пословима и спроводимо план редовног чишћења, одржавања и контроле постројења – објаснила је Слађана.

Пошто је управљање постројењем аутоматизовано, оно је и захтевније за одржавање. Електро и машинска служба из РЈ Сушара задужене су за одржавање.

Т. Симић

Слађана Јоксић

■ Инвестиција РБ „Колубара“ за копове и помоћ локалној заједници

Два нова бунара

Бунари су неопходни за предодводњавање површинског копа Поље „Г“, а воде за које се очекују повољне хидрохемијске карактеристике биће коришћене за водоснабдевање водоводног система ЈПКП „Лазаревац“

У Рударском басену „Колубара“ у току су радови на изради два нова бунара зарад заштите јужне косине Површинског копа Поље „Г“ од подземних вода, који ће бити заменски капацитети за бунаре Б-8 и Б-12. Објекти се првенствено граде због предодводњавања копа, али ће воде, за које се очекују повољне хидрохемијске карактеристике, бити коришћене и у сврху водоснабдевања водоводног система Јавног предузећа за комуналну привреду „Лазаревац“.

Бунари се налазе на изворишту подземних вода „Пештан“ у Вреоцима. Како наводи Милан Планинчић, главни инжењер Геолошке службе, након фазе израде објеката предстоје тестирање, узорковање за израду хемијских анализа, грађевински радови

на микролокацијама, израда, опремање и повезивање са хидромашинском и електро опремом. Након завршених радова бунари ће у потпуности бити стављени у пројектовану функцију.

– Пројектована дубина појединачног бунара је 160 метара, док је очекивани укупни капацитет око 20 литара у секунди. Рок за завршетак целокупних радова је 120 дана од увођења извођача у посао, а то је фирма „Георад“ из Дрмна, са којом имамо дугогодишњу добру сарадњу на оваквим и сличним пословима – истакао је Планинчић.

Радове на бушењу првог од два бунара 25. септембра посетили су представници Рударског басена „Колубара“, Градске општине Лазаревац и ЈПКП „Лазаревац“.

Помоћник директора за производно-техничке послове РБ „Колубара“ Драган Арсенијевић рекао је да су ова два бунара значајна за одводњавање површинског копа Поље „Г“, али и за побољшање водоснабдевања становника Лазареваца.

Сарадња ЕПС-а и Општине Лазаревац на пољу водоснабдевања траје дуги низ година кроз послове пројектовања, извођења и одржавања система предодводњавања, односно водоснабдевања. Уколико постоји могућност, бунари који се изводе у сврху предодводњавања користе се и за водоснабдевања сировом водом. На овај начин се надокнађује део потреба општине, које се повећавају због све већег раста броја корисника и опадања издашности постојећих бунара.

М. Павловић

Преусмерена река Пештан

Завршени сви радови неопходни за преусмерење реке Пештан кроз оптични тунел. Наставља се изградња темеља предбране

На градилишту бране „Крушевица“ у истоименом селу изведени су сви радови неопходни за преусмерење реке Пештан кроз оптични тунел и посао је успешно завршен крајем септембра. Најважније активности биле су израда оптичног тунела са постављањем цевовода и израда уливне и изливне грађевине. У току је изградња темеља предбране, што је предуслов за наредне радове насипања бране.

„Крушевица“ је трећа и највећа брана предвиђена пројектом „Пештан – Друга фаза“, биће чеона брана на реци Пештан, висине 24,9 метара и имаће највећи ретенциони простор запремине од 4,2 милиона кубика воде. Као и остале из система регулације реке Пештан, по типу је висока брана са централним вертикалним глиеним језгром и узводним и низводним потпорним телом од каменог набачаја.

Преусмерењем реке Пештан, како наводи Гордана Лојовић, заменик руководиоца пројекта, ослобођен је простор речног корита како би се урадило преспајање инјекционе плоче на темељу бране.

– Досад је инјекциона плоча рађена ван корита, а сада се ради и на самом речном кориту, тако да се могу изводити инјекциони

радови на формирању инјекционе завесе и у том делу. Ови радови су значајни јер ојачавају стенску масу испод тела бране и чине је водонепропусном. Инјекциона завеса је пројектована дуж целе темељне спојнице бране и сада је у завршној фази, остало је да се уради још тај део где је био природни ток реке Пештан јер је сад река скренута кроз оптични тунел – објаснила је Гордана Лојовић.

Лоши временски услови знатно утичу на одвијање радова на градилишту. Иако су вишедневне падавине успориле многе радове, тренутно су сви извођачи радова концентрисани на послове осигурања корита према оптичком тунелу, као и на изградњу предбране и бране. Када буде урађена предбрана, почињу радови на насипању објекта.

– Сви радови на насипању бране – уградња глине, филтера и камена, умногоме зависе од временских услова. Ништа од овог се не може радити када је лоше време. Иако смо зашли у неповољнији део сезоне,

очекујемо да ћемо још много послова стићи да урадимо до краја године. До сада је урађен и део прелива бране, слапиште, и радови се на овом делу настављају према захтеваној технологији изградње – истакла је Гордана Лојовић.

Претходно искуство на изградњи брана „Кладница“ 2003. године, па онда „Бистрица“ и „Трбушница“ 2023, од великог је значаја за изградњу ове досад највеће бране. Поготово је било значајно током фазе планирања и пројектовања, на основу ранијег искуства, урадити детаљне истражне радове терена.

– Током израде бране „Бистрица“ геолошка средина је била сложена и утицала је на многе промене у фази изградње. То нам је био знак да урадимо додатне истражне радове за брану „Крушевица“. Што се боље припремимо, то смо ближи реалној слици под земљом, која је важна јер директно даје геотехничке услове изградње објекта. Веома је сложено градити високу брану, а основа свега за пројектовање су детаљна истраживања и дефинисање геотехничких услова што чини темељ пројекта и изабраних пројектантских решења – објаснила је наша саговорница.

За бране „Бистрица“ и „Трбушница“ пробни рад је завршен у марту, а у току је технички преглед објеката и чека се добијање употребне дозволе. Изградњом целокупног система биће обезбеђена комплетна контрола доњег и средњег слива реке Пештан и његова основна функција је заштита површинског копа Поље „Е“ од стогодишњих великих вода из слива реке Пештан. Пројекат има статус пројекта од државног значаја који му је доделила Влада Републике Србије.

М. Павловић

Припреме за брану „Рудовци“

За изградњу по пројекту четврте бране „Рудовци“ расписана је јавна набавка и уговорен је део надзора, а надлежни очекују да ће радови почети до краја године. Ова брана налазиће се, такође, на реци Пештан, с тим што се у том делу у Пештан улива и притока – река Крушевица. Биће на путу између Рудоваца и Крушевице. Због њене специфичне локације предуслов изградње је измештање дела општинског пута ОП 302 у дужини од 1,5 километара. За разлику од осталих брана, „Рудовци“ ће бити једина бетонска брана у систему регулације реке Пештан.

Контрола квалитета у реалном времену

Из Дробилане током септембра отпремљено 955 возова угља прописане калоријске вредности

Током септембра кроз Дробилану је прошло више од 1,4 милиона тона угља ископаних на „Тамнава-Западном пољу“ и Пољу „Г“, односно отпремљено је 955 возова, све под будним оком инжењера задужених да даноноћно прате квалитет угља. Њихов задатак је да потврде

Пуне депоније

Капацитет старе депоније износи 200.000 тона и на њој ради једна машина која одлаже и узима угаљ. Нова депонија пројектована је да прими 400.000 тона угља, међутим на њу се одлаже 250.000 тона, јер је пракса показала да се угљена купа, уколико је виша од 15 метара осипа. На новој депонији постоји један багер који одлаже угаљ и два узимача. Обе су за сада пуне, што је одличан показатељ преданог рада запослених, поготово ако се узме у обзир да је пред нама зимска сезона.

Милија Стојановић

да су доњи топлотни ефекат (ДТЕ), влага и пепео у оквиру захтеваних граница, пре него што лигнит настави свој пут према ТЕНТ-у.

Систем за видео-надзор који чине камере на багерима, утоварним местима и депонији прате Александар Јанковић, Зоран Банковић, Драган Јанковић, Иван Милошевић и Владимир Милићевић. Уз помоћ програма SKADA и SYMS надгледају рад багера и система трачних транспортера. У сваком моменту знају када багер или транспортер креће или стаје. То им даје могућност да у сарадњи са диспечерима одреагују на време уколико се нешто непредвиђено дешава и дојаве инжењерима на копу – да ли има довољно угља за утовар воза у траженом временском оквиру,

Жељко Петровић

који багер треба више да копа, захтевају измене у висини или резу копања и слично, све са једним циљем – да квалитет угља у возовима буде уједначен.

– Просечна топлотна вредност угља мора да буде 6.700 kJ/kg на нивоу једног узорка, односно два воза, уз дозвољено одступање од десет одсто – појашњава Милија Стојановић, руководилац Одељења за оперативно планирање и праћење квалитета угља.

Неким данима теже је постићи потребан квалитет. У таквим ситуацијама угаљ са копа меша се са угљем са старе депоније, оплеменењује се или хомогенизује на новој депонији.

– Опрема коју имамо представља очи и уши нашег система. Осим камера имамо и онлајн уређаје – анализаторе и ваге. Вага нам, наравно, даје

информацију колико ће тона угља багер откопати, док мерни уређај анализатор мери квалитет тог угља, конкретно садржај пепела. Раније су ове послове обављали координатори на терену, али тада на располагању није била модерна опрема која нам данас омогућава да планирамо унапред – објашњава Стојановић.

Ова софтверска решења умногоме олакшавају оперативни рад копа, с обзиром на то да копови све дубље залежу, да су услови експлоатације све сложенији, а квалитет све хетерогенији.

С. Ђоковић Станковић

Киша успорава темпо

Руководилац Поља „Г“ Жељко Петровић истиче да у јесећим условима на рад копова највише утичу обилне падавине, које натапају материјал.

– Угаљ до Дробилане путује кроз девет транспортера и у таквим ситуацијама, како се не би направило благо, довоз са Поља „Г“ се зауставља. Остаје да ради „Тамнава-Западно поље“ јер је његова траса краћа, па угаљ не стигне толико да покисне. Тада се активирају и депоније – објашњава Петровић и додаје да на динамику утичу и редовни сервиси који се на Дробилани раде сваког другог уторка у месецу.

Ватрогасци уvek спремни

Ватрогасни вод „Тамнава“, део Сектора за безбедност и здравље на раду и заштиту од пожара у Рударском басену „Колубара“, добио је захвалницу Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова. Захвалница за подршку и изузетну сарадњу уручена је Горану Гавриловићу, командиру Ватрогасног вода „Тамнава“, на свечаности у Ватрогасној бригади Ваљево, поводом Дана Сектора за ванредне ситуације.

– Наш примарни задатак је заштита копова, а као испомоћ годинама излазимо у сусрет ватрогасним јединицама Уба, Лазареваца и

Ваљева. Током јулских пожара интервенисали смо у Јабучју и Паљувима и увек помажемо у гашењу пожара на отвореном у околним местима. Овог лета били смо максимално ангажовани. Са Ватрогасном бригадом Ваљево добро сарађујемо и драго нам је што је наш рад препознат. Трудимо се да из године у годину будемо све бољи, а ово је подстицај да се боримо још више. Веома је важно што се улаже у опрему и технику и што је препознат значај рада ватрогасних јединица у систему производње ЕПС-а и „Колубаре“ – рекао је Гавриловић.

М. К.

■ Зелени амфитеатар на Тамнави

Нови живот копа

Радници из области културе удружили су се у покушају да се делу простора на коме је завршена експлоатација, додели нова намена

На тамнавским површинским коповима, у Зеленом амфитеатру, 25. септембра организована је акција уређења простора и садња дрвећа, као део ширег пројекта праведне енергетске транзиције. Уметници, пејзажни архитекти, професори Шумарског факултета и представници установа културе удружили су снаге како би се овом простору осмислила нова улога и како би постао место окупљања локалне заједнице. Учешћем у овом пројекту, „Електропривреда Србије“ и Огранак РБ „Колубара“ дају још један пример друштвено-одговорног пословања.

Уступањем површине, која више нема производну функцију, доприноси се стварању простора за креативан рад и подиже

се свест о значају очувања и заштите животне средине.

Маша Перовић, једна од оснивачица креативног тима „1 + 1 је три“, појаснила је да је све започело малим уметничким пројектом са циљем

да се јавности приближи тема загађења ваздуха.

– Направили смо стрип са енергетским суперхеројима – Угљем, Ветром и Сунцем, а потом и мурале у школама у Београду, Рудовцима и Лазаревцу. Тиме смо

почели да повезујемо уметност, еколошку свест и енергетску транзицију – навела је она.

Како је пројекат растао, сарадња је проширена и на Шумарски факултет. Њиховим ангажовањем почело је обликовање Зеленог амфитеатра као места на коме би се могли одржавати концерти, изложбе и радионице.

– Са професорима и пејзажним архитектама уметнички обрађујемо овај простор, користећи чак и старе елементе рударске опреме. Надамо се да ће амфитеатар наставити да живи и да ће служити заједници. Данас смо уредили простор и засадили дрвеће, а у октобру нас очекује нова радионица – рекла је Маша Перовић.

Подршку иницијативи дала је и Анастасија Ана Ђетковић, директорка Дома културе „Силоси“ из Београда, подржавајући идеју да се стари индустријски и девастирани објекти могу претворити у центре културе, образовања и уметности. Млади људи се на тај начин укључују, добијају нове просторе и теме за креативни рад.

– Овај пројекат је изузетно важан јер повезује струку, уметност и локалну заједницу – рекла је Анастасија.

Ј. Пакић

У Лазаревачкој Модерној галерији 2. октобра отворена је занимљива изложба слика младог аутора Павла Максимовића, који, запажају критичари, кроз своје слике прожима тему друштвених трансформација које нас окружују, бришући границу између имагинарног и реалног.

Иако у мотивима понекад преовлађују тамни тонови и слутње, погледи фигура откривају супротност – пламен одлучности и веру у могућу светлију будућност. Сам аутор не намеће директне одговоре, већ посматрача оставља да у својим утисцима пронађе инспирацију и снагу за личне изазове.

– Иако се трудим да изложбе правим концептуално, ово је прва серија слика која није строго концептуално одређена. Радови имају сличан формат и мотиве, али је веза између њих суптилнија. Мало сам успорио, што ми је омогућило да се бавим делима која су различита. Сlike су настајале крећући

се од хиперреалистичних ка пастознијим и у том развоју може се препознати промена – истакао је Максимовић и додао да планира да следећа изложба буде путовање кроз његов рад током претходне три године.

Изложба је за посетиоце отворена до краја октобра.

Ј. Пакић

■ Изложба обредних хлебова у градској библиотеци

У оквиру манифестације Дани европске баштине у Библиотеци „Димитрије Туцовић“ у Лазаревцу одржана је изложба обредних хлебова и струганих погача, која је предложена за упис у Регистар нематеријалног културног наслеђа Републике Србије.

Џиљеви изложбе, за чију организацију је заслужно удружење „Етно-домаћинце“, јесу очување и промоција богате културне баштине нашег краја, као и подсетник на значај и симболику коју обредни хлеб има у српској традицији.

На отварању изложбе су говориле Јасмина Иванковић, директорка библиотеке, Снежана Шапоњић Ашанин, етнолог, музејски саветник Народног музеја у Чачку и регионални координатор за нематеријално културно наслеђе за централну Србију.

– Стругана погача, позната као „погача са душом“, вековима се припрема у домовима људи са Косова и Метохије, и то је обичај који су они пренели и у друге крајеве Србије. Она је део многих важних обичаја – славе, Божића, Ускрса; припрема се за све празнике везане за животне и годишње

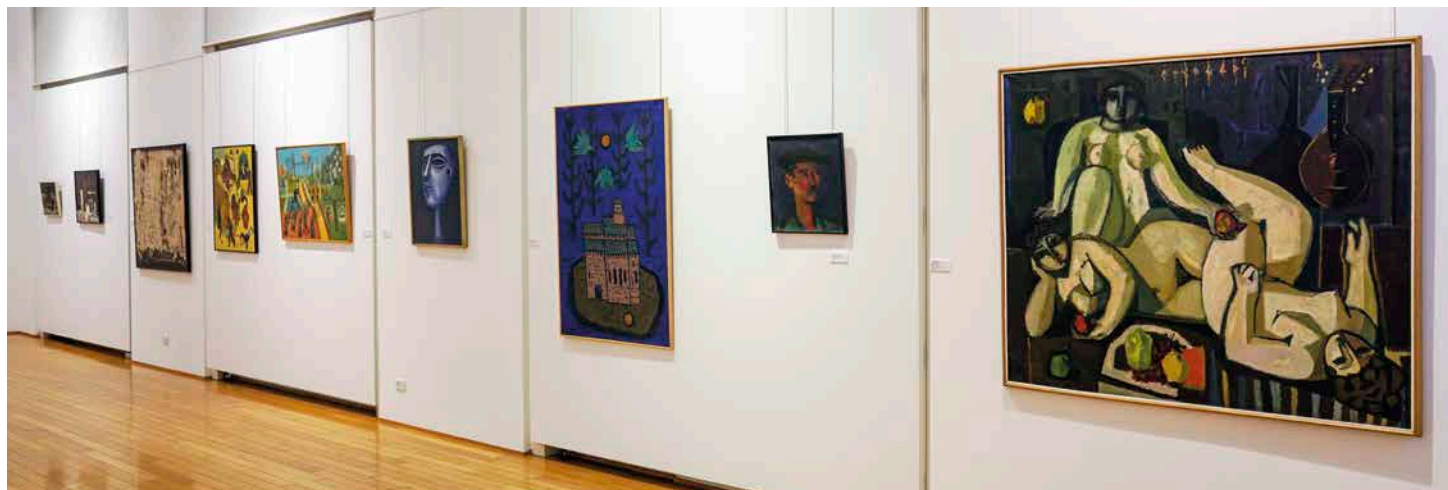
циклусе, рођења, венчања, крштења, али и као део погребних обичаја. Стругана погача носи дубоко симболично значење добродошлице којом се дочекује сваки гост, јер је гостопримство у српском народу веома важан део културног наслеђа – објаснила је Снежана Шапоњић Ашанин.

Обичај мешања преноси се са генерације на генерацију, а рецептура је веома једноставна, јер се погача припрема од намирница којих има у свакој кући. Углавном су то квасац, брашно, со, шећер и вода.

Осим разгледања, публика је имала прилику да учествује и у такмичењу и дегустацији погача које су припремиле домаћинце из Лазаревца и околине. Према одлуци стручног жирија у категорији за најбољи укус прво место освојила је стругана погача Милице Стојковић, док је у категорији за најбољи изглед прво место освојила свечана погача Биљане Чајић.

Организатори су изразили наду да ће овакви догађаји допринети одржању обичаја и подстицању младих да негују, чувају и воле своју традицију.

Т. Симић

Драгоценост пред престоницом

Поклон-збирка доноси пресек
стилова и токова ликовне
сцене у бившој Југославији

Двадесет четири слике из Легата Лепе Перовић граду Лазаревцу, које су део сталне поставке у Модерној галерији Лазаревац, од 23. септембра биле су изложене у Музеју „Центер“ у Београду. Током неколико недеља посетиоци су могли да погледају дела која представљају синтезу токова и стилова у ликовној уметности бивше Југославије. Изложба је била део тродневне Светске конференције о науци и уметности за одрживост, скупа који је са домаћинима организовала Српска академија наука и уметности.

Граду на дар

Поклон Лазаревцу је одраз образоване, еманциповане и свестране личности која личним примером указује на неопходност друштвеног деловања појединца. Даривањем легата Лепосава Перовић је иницирала отварање галерије и тиме директно подстакла развој културе у једној малој средини. Донаторкин поклон средини за коју није везана рођењем или родословом интригира локалну јавност. Иако данас оваква победа делује готово невероватно, у личним мемоарима донаторке постоји потврда оваквог става – указала је кустосиња Станојевић и нагласила да је легатна збирка стуб Модерне галерије.

Легат Лепе Перовић садржи 55 слика и пет скулптура које је она даровала Лазаревцу 1970. године, значајно утичући на подизање нивоа културне политике града. За изложбу у Београду из легатне збирке одабрани су радови управо оних аутора чија су дела заступљена у сталној поставци Музеја „Центер“. То су дела Зоре Петровић, Милана Коњовића, Мила Милуновића, Ивана Радовића, Недељка Гвозденовића, Љубице Цуце Сокић, Предрага Пеђе Милосављевића, Петра Лубарде, Лазара Вујаклије, Лазара Возаревића, Славољуба Славе Богојевића, Мајде Курник, Миодрага Б. Протића, Младена Србиновића и Војислава Воја Станића.

– Сарадња са лазаревачком галеријом и Центром за културу Лазаревац остварена је на иницијативу др Небојше Нешковића, потпредседника Светске академије за науку и уметност. Радо смо прихватили идеју јер је занимљиво приказати дела уметника које имамо у музејској колекцији. Тако је направљена веза. Уопштено говорећи, легати су, као институција, веома значајни и важно је да буду доступни јавности – казала је након отварања Јелена Поповић, директорка Музеја „Центер“, и додала да са задовољством сарађују са институцијама из унутрашњости.

Дела из Легата Лепе Перовић већ су гостовала на изложбама у другим установама културе. У Великој галерији Дома Војске Србије у Београду 2012. године организована је гостујућа изложба с избором од 52 уметничка дела. Поставка је те године била најпосећенија изложба у Дому Војске. Модерна галерија Лазаревац константно сарађује са другим институцијама културе и стручњацима, често позајмљујући појединачна дела за концепирање

тачно дефинисане тематике визуелног представљања.

– Значај међуинституционалне сарадње је вишеслојан – од умрежавања и подизања нивоа сарадње, преко стручних сублимација и размене мишљења, истраживачко-документарног контекста до бенефита промоције културних добара у широј јавности. Музеј „Центер“ баштини колекцију која са нашим легатом, али и колекцијом „Савременици“, има низ преклапања међу уметницима присутним у збиркама, датованим радовима и правцима којима припадају. Гостовање дела из нашег легата чини природну континуирану истраживачку мисао, која у новом контексту, као издвојени део једне целине, носи са собом и нова тумачења и вишеслојна ишчитавања – објаснила је Даринка Станојевић, кустосиња Модерне галерије Лазаревац.

М. Караџић

Из животописа

Лепосава Перовић је рођена 1911. године у Машићима крај Бањалуке, где је завршила гимназију и учитељску школу. Пре Другог светског рата као учитељица је радила и у селу Паштрић код Мионице. Била је учесница Народноослободилачке борбе и чланица Комунистичке партије.

Њен супруг је био Константин Коча Поповић, надреалиста, учесник Шпанског грађанског рата, политичар и министар иностраних послова. Како је своју колекционарску страст делила са супругом, Лепа је с временом путем поклона или откупа формирала сликарску колекцију.

Преминула је у Београду 2000. године.

Препис летописа,
који је сачинила
покојна наставница
Вера Димитријевић,
освежава познату
фактографију и
доноси нове податке

Јубилеј за понос

Приредбом у месном дому културе ученици и запослени Основне школе „Слободан Пенезић Крцун“ у Јунковцу почетком октобра обележили су век и по рада. Посебан тон свечаности школе, која је међу најстаријима у лазаревачкој општини, дао је препис школског летописа који је тих дана представљен колективу. Осветљавајући већи део историјата школе, списи попуњавају неминовне историографске празнине и откривају нове чињенице.

Препис летописа сачинила је покојна Вера Димитријевић, наставница географије и историје. На нешто више од десет страна она је језгровито обухватила период од скоро 100 година. Грађу је поклонила Лани Николић, која данас као професорка географије ради у ОШ „Слободан Пенезић Крцун“. Документација садржи податке о школи и учитељима у Јунковцу, касније и Миросалџицима и Араповцу, затим извештаје надзорника Министарства просвете, описе услова рада, реаговања мештана и друге слојеве школског живота. Иако званичног карактера, у текстове су учитане нијансе свакодневнице у виду мини-портрета и етнографских прилога.

– Нисмо имали податке о првом учитељу те 1875. године, али с овим записом је на више места као први у Јунковцу поменут Љубомир Тодоровић. Знамо тачан број ђака, описана је школа, па и то да је Тодоровић као нужну потребу тражио земљовид, тј. географску карту. Иначе, летопис садржи податак да је још четрдесетих година 19. века овде била отворена школа за почетнике, како се тада звала, што значи да би се почетак образовног процеса

незванично можда могао померити тридесетак година раније – објаснила је Лана Николић, додајући да су ђаци пре Јунковца у школу ишли у Вреоце и Колубарски Лесковац.

Повезивањем постојећих хроника и новог-старог летописа добија се потпунија представа о 15 деценија рада ове установе. Године 1892. школа је бројала око 100 ученика. Међу њима је била само једна ученица, свештеникова кћерка. Девојчице почињу да иду у школу после Првог светског рата, а и тада их је било мало. Зна се и да су сами мештани учествовали у наставном процесу активно се залажући да учитељи који не раде добро буду замењени бољима. Школа се најпре звала по селу, потом „Димитрије

Туцовић“, а од 1966. године, откада је у данашњој згради, носи садашње име. Иако је повремено било осцилација, напредак образовног процеса је неупитан.

– И данас се, као и пре 150 година, критичко мишљење истиче као суштина образовања. Из оновремених извештаја види се да се током провера научног градива механичко знање, како је тада формулисано учење напамет, није сматрало добрим. Размишљање, одговорност, жеља за учењем и друге образовне вредности трају све време – сумира утиске професорка Николић.

Богату прошлост школе потврђује и то што се током балканских ратова и Великог рата у њој налазила болница. Шездесетих година прошлог века радила је и као вечерња школа за образовање одраслих.

– Летопис сам доживела емотивно, а постоји и симболика у томе што сам га поново пронашла баш кад смо обележавали годишњицу. Читала сам га ученицима, па смо заједно тражили њихова презимена међу онима који су после Првог светског рата завршавали високе школе и стицали звања. Поносни су – навела је Лана Николић.

М. Караџић

И традиција и технологија

Рачунајући подручна одељења у Араповцу и Миросалџицима, „Крцун“ данас има 203 ученика у 14 одељења.

Последњих година ученици често учествују на такмичењима и конкурсима. Примарни циљ наставног кадра је да се деца кроз овакве активности ослободе, осамостале и упознају друге средине.

– Постоје паметне табле, али без наставника који воде процес и деце којој се знање преноси оне немају значај. Нове технологије користимо на паметан начин. На традиционално добро, попут оловке, надовезујемо дигитално – указала је Милена Симић, директорка ОШ „Слободан Пенезић Крцун“.

Запослени добро сарађују са родитељима. Воде рачуна и да сва три села буду подједнако заступљена приликом прослава, приредби и хуманитарних базара.

– Прошле школске године смо после дужег времена имали ђака генерације. Не можемо се мерити с градским школама, тако да је за нас то велики успех. Надамо се да ћемо их и наредних година имати – додала је директорка.

Богови бацају коцку и не питајући нас да ли желимо бити у игри или не – рекао је једном приликом прослављени бразилски писац Пауло Коеле. Ћаво би га знао сад да ли је Негован Недељковић 1858. године покренуо точак судбине једног лекара, оног дана када је први саградио кућу на брду Збеговац. Посебно због тога што ће доктор Самуел Ровински угледати светлост дана тек тридесетак година касније, и то 2.000 километара даље у Чигирину, престоници дњепарских козака.

Без сумње да је осунчани брег изнад Шопића мамио староседеоце, али и велики број јабанција, како су овде погрдно звали дођоше, који су средином 19. века нагло почели да насељавају овај крај Шумадије. Ипак Негован је први „стиснуо петљу“ да тамо сагради кућу. Две године касније камен темељац поставио је и Раја Рајић, такође из Шопића. На Збеговцу, убрзо потом, једна за другом ничу нове грађевине, занатлијске и трговачке радње, кафане, задруге...

Све бројнији трговци и занатлије са Збеговца постају трн у оку варошанима из Шопића. Ипак, повратка није било, јер је безимена насебина преко ноћи постала носилац друштвеног прогреса. Већ 1882. године добија здравствену задругу, пошту и телеграф. Иако још без имена, будућа варош је три године касније постала седиште среског суда.

Миц по миц, 28. јуна 1889. године, у част кнеза Лазара Хребељановића, насеље на Збеговцу добило је име по њему и постаје – Лазаревац.

Здравствена задруга

Варошица на Збеговцу (Лазаревац) још није ни име добила, а њени житељи су 1882. године саградили Здравствену задругу у којој су радили лекари: др Глигорије Скочић (1882–1896), др Јован Алексић (1896–1897), др Сима Говедарица (1907–1921). Од 1921. ту је радио др Сима Ровински, а од 1924. и др Андрија Гојковић. Током Првог светског рата у Здравственој задрузи радила је и медицинска сестра-бабица Јелена Мршевић.

Божји барбут

Исте године кад је у Чигирину рођен Самуел Ровински. Будући Сима, сиротињска мајка, натурализовани православац, чија је необична животна прича имала тужан крај. Била је то права сага о надањима, стрепњи, идеалима, инату, части, али, пре свега, о задивљујућем саможртвовању. И истовремено трагична прича о бесмислу рата.

■ Амбуланта као у Њујорку

Када је 1924. године државна медицинска инспекција посетила лазаревачку здравствену задругу, затекла је пуну чекаоницу људи. „Тако нешто могуће је видети још само у најгушће насељеним квартовима Њујорка“, известили су тада инспектори своје надлежне.

Тог дана били су организовани испити ученица домаћинске школе, па су оне за госте спремиле и вечеру. Инспектори

су касније у листу „Време“ изјавили да на својим службеним путовањима, која су због природе посла била веома честа, „нигде нису имали бољу вечеру него ону која им је послужена у Лазаревцу“.

У склопу Здравствене задруге радиле су још клиника и болница, а човек задужен за успешно пословање ових установа био је доктор Ровински. Инспектори су у извештају посебно подвукли његову улогу, с напоменом, да би лекара као што је он, пожелела свака здравствена установа на свету, те да би један такав стручњак могао да „служи само на част свакој клиници.“

■ Сиротињска мајка

Пре него што је стигао у Србију, Ровински је медицину студирао на два престижна универзитета. Прво у Немачкој, на Универзитету Мартин Лутер у Хале-Витенбергу, да би се

потом вратио у Русију и тамо дипломирао медицину на Императорском универзитету у Харкову. У хаосу Првог светског рата и Октобарске револуције Самуел Ровински најпре одлази у Немачку, да би затим, 1920. године, стигао у Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца, како би радио као војни лекар.

Две године касније примљен је у државну службу и тада се доселио у Лазаревац. Одобрена му је и приватна пракса, с тим да сиромашне грађане прегледа и лечи бесплатно, а да од богатијих наплаћује здравствене услуге. Због тога што је бесплатно лечио сиротињу, у народу је добио надимак „сиротињска мајка“.

Ту је упознао будућу супругу, Зору Милановић, која је по окончању Првог светског рата завршила болничарски курс у америчкој војној мисији и као болничарка такође радила у лазаревачкој задрузи. Проблеми су почели када су Самуел и Зора одлучили да се венчају.

Зори је породица бранила да се уда за странца, Јеврејина. Да би успео да се ожени Зором, Самуел је прихватио православље. Мада српски никада није научио правилно, своју нову веру предано је исповедао, славио славу, ишао у цркву... Био је уважен члан друштва, а Србију је из душе сматрао својом домовином.

Међутим, за Симу је судбина имала сасвим другачији животни сценарио од оног каквог га је он замишљао пред почетак Другог светског рата. Партија барбута у којој је бог бацио коцкице вероватно још оног дана када је Негован на брду Збеговац закопао први ашов, започела је тек када су немачки војници окупирали Лазаревац.

■ Доктор Јовић

Наиме, на почетку рата у Лазаревцу су радила три лекара. Један од њих био је и Драгослав Јовић, загрижени антисемита и поборник идеја Димитрија Љотића. Јовић је и у разговорима с пацијентима пропагирао љотићевске идеје.

– Нећеш, сељаче, имати ни славе, ни земље. Мајка ће спавати са сином, ти са ћерком. Ето шта ће те снаћи ако победе партизани – износио би Јовић, у тим разговорима, своја претећа предвиђања.

Био је у отвореном сукобу са Ровинским, да би на крају писмено обавестио Гестапо у Београду да у Лазаревцу живи један Јеврејин коме није место међу поштеним грађанима. У јуну 1942. Немци хапсе Ровинског и одводе га у логор на Бањици.

– Док смо били у шетњи, дошло је наређење да шетам држећи руке на леђима. Један љечник из Лазаревца, као полујеврејин, из десетице је пребачен у нашу собу. Овај се нада... – ових неколико редова у аутобиографском делу Јерка Добрића „Живи лешеву у кући смрти на Бањици“ посвећени су управо доктору Сими и важан су документовани извор његовог боравка у злогласном логору.

■ Слобода

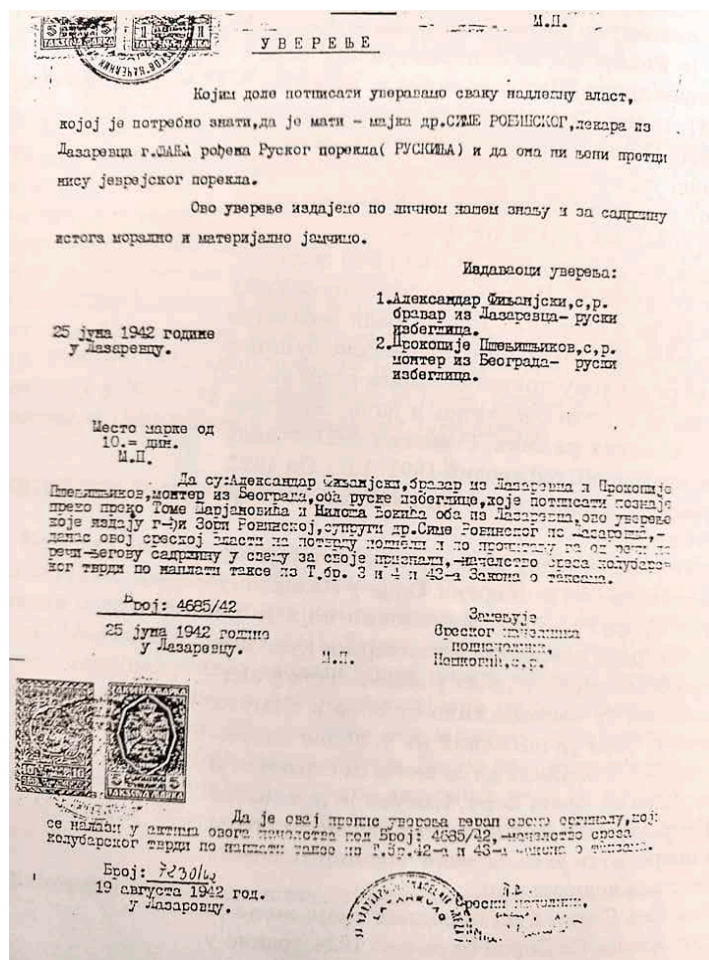
Супруга Зора је, уз помоћ утицајних људи из Лазаревца и околних села, покренула петицију за ослобађање супруга. Уз лажни документ, којим се тврди да Ровински није био чисти Јеврејин, него да му је мајка била Русиња, после два месеца заточеништва доктор се поново нашао на слободи.

Јовић ипак наставља са прогоном, наводећи да ће протерати све Јевреје из Лазаревца, јер су они криви за несрећу која је задесила Србију.

– Ништа ме се не тичу твоја пашчад, ја ћу те вратити у логор, јер си ти штетан по нови поредак – одбрусио је Ђотићев идолопоклоник доктору Ровинском када га је овај замолио да га остави на миру.

Три месеца по изласку, на ургенције Јовића, Гестапо је поново покушао да приведе доктора и врати га у логор. Овога пута, он је имао друге планове. Опростио се од супруге и синова, шаљући их ван Лазаревца, а сам отишао у илегалу.

Наредних дана почиње безуспешна хајка за Ровинским јер су жандарми који су били послати да га траже обавештавали о томе локално становништво. После јалове потраге добошар објављује немачки проглас да ће бити

стрелјано свих сто потписника петиције који су гарантовали да се лекар пусти из казамата, уколико се он у року од пет дана не јави среском начелнику.

■ Сахрана

Када је чуо за проглас, доктор се вратио у Лазаревац, и на тавану своје куће извршио самоубиство. Те ноћи, 16. новембра 1942. године, почео је да пада снег. До јутра када су пронашли Симу обешеног о неки стари канап, већ је прилично напао. Немци су наредили да се на брзину направи дрвени сандук.

Главна улица је била пуста док су се кроз мећаву пробијала расклиматана колица која је вукао коњ. Кочијаш се није ни видео од велике капе која му је сем очију прекривала читаво лице. Сандук је био очигледно склепан од чамових старих и нешто нових дасака између којих је упадао снег. Иза коњске запреге лагано се гегала само једна забрађена безимена жена.

За том тужном поворком остајали су трагови дрвених точкова и коњских копита. Још само неколико тренутака колико је требало мећави да затрпа

усечене бразде и тако прекрије последње овоземелске трагове Сима Ровинског.

Следећег дана таоци који су били притворени ћутке су газили мале пртине до својих кућа. Затим би, оковане ледом, тужно зашкрипале капије. Онда би истрчале домаћице сузних очију пред своје храниоце. За њима би се ћутке залупила врата. Узалуд су тражили речи. Није их било. Није било ни пролазника на улицама. Тако је Лазаревац у болном ћутању одао последњу пошту свом доктору.

■ Расплет

Ровински је сахрањен у тајности, на лазаревачком гробљу, без присуства породице, која је већ избегла из Лазаревца. Шест месеци након његове смрти, партизани су дошли у посету Драгославу Јовићу. Неко од њих је закуцао на докторов прозор.

– Ко је? – упитао је Јовић.

– Доктор Сима Ровински – одговорио му је глас с друге стране.

Јовић је затим одведен у село Латковићи, где је, по одлуци преког суда, стрелјан.

Породица Ровински је после рата наставила да живи у Лазаревцу, а на месту њихове некадашње породичне куће данас је зграда. Званично име парка који се налази испред је Милорад Лабудовић Лабуд, али га мештани и даље често називају парк Ровински. Почетком новог миленијума улица Моше Пијаде преименована је у улицу Др Сима Ровински. Многи Лазаревчани, нажалост, данас ништа не знају ни о једном од ове двојице људи који су сваки на свој начин и у своје време обележили своје епохе. Сима је био сиротињска мајка!

Д. Ђорђевић

Опрштајно писмо

„Драга децо, опростите што драговољно остављам вас као сирочиће у вашим младим годинама кад нисте још завршили школовање и кад вам је потребно још много родитељске помоћи и спреме да као зрели људи сами себи осигурате живот. Но судбина је тако хтела, а није да сам кукавица и да сам се уплашио да се бојим за вашу будућност.

Нажалост, и не остављам вам ништа јер све што сам стекао упорним, заморним, али поштеним радом за ових 20 година, све ми је сада пропало. Ви сте остали на улици, без ништа и ничега, јер све вам је одузето, али нису могли вама да одузму помоћ вишњег Бога у кога ја сам увек веровао. Не могу да вам одузму, ја у то верујем, и помоћ добрих људи и мојих пријатеља који ће вам да помогну да завршите ваше школовање и да постанете добри, ваљани и поштени грађани и Срби, и да не окаљате име свога оца који увек само то гледа да свима без разлике помогне и да никада никоме не учини зло. Будите увек доброг срца и најглавније чувајте као зеницу своју добру и безгранично вољену мајку јер она то од вас највише заслужује. Драга Зорице, хвала теби на двадесетогодишњој срећи коју си ми поклонила, твој доктор у овим последњим тренуцима ја захваљујем Богу што ми дао да сам имао доброг и вољеног друга, јединог Бога који живи, што морам да оставим, и молим Бога да тебе сачува још дуго живу, ради наших јединих сирочића, збогом. Ровински Сима“.

Душан Алимпијевић нови селектор репрезентације

Душан Алимпијевић, млади кошаркашки стручњак који је рођен и одрастао у Лазаревцу, 11. октобра званично је именован за новог селектора Кошаркашке репрезентације Србије, а уговор је потписан на период до 2028. године, уз могућност продужетка за још једну сезону. Алимпијевић ће на клупи орлова дебитовати 27. новембра против Швајцарске, у Првом колу Групе Ц квалификација за Светско првенство у Катару.

Тренутни тренер турског „Бешикташа“, Алимпијевић је током каријере предводио „Војводину“, „Спартак“, ФМП, „Црвену звезду“, „Автодор“ и „Бурсу“, са којом је 2022. године стигао до финала Еврокупа, што га је издвојило као једног од најперспективнијих европских тренера. Његов избор на место селектора представља наставак праксе да се млађим тренерима даје прилика да воде национални тим.

– Веома сам свестан одговорности и части коју носи ова функција. Репрезентација је симбол заједништва и љубави према земљи. Наш задатак је да постигнемо да играчи долазе у национални тим са поносом и осмехом, јер је част носити дрес Србије – рекао је Алимпијевић приликом званичног представљања у Београду.

Нови селектор је истакао да ће његов мандат бити усмерен у два правца – краткорочни циљеви у новембарским ФИБА прозорима и дугорочни системски рад на реорганизацији тима.

– Не смемо пропустити ниједног потенцијалног репрезентативца, било да игра у Европи или Америци. Србија мора да прати и негује све своје таленте – нагласио је он.

Успон Алимпијевићеве каријере прати велико интересовање јавности, посебно у родном граду, који његов успех доживљава као понос свих који прате српску кошарку.

Ј. Пакић

/// Фото: Пеђа Милосављевић/Старспорт

■ Запажени наступи младих атлетичарки

Репрезентација Србије ове године први пут је учествовала на Светском првенству у планинском и трејл трчању, одржаном од 24. до 28. септембра у шпанском граду Канфранк, а у саставу тима биле су и близнакиње Ена и Мина Белаћевић, ученице четврте године Гимназије у Лазаревцу.

Такмичење је обухватило пет изузетно захтевних дисциплина: класик У20 (седам километара са 400 метара успона), класик (15 километара са 800 метара успона), вертикал (шест километара са 990 метара успона), кратки трејл (45 километара са 3.700 метара успона) и дуги трејл (82 километра са 5.400 метара успона). У категорији У20 класик, Ена је заузела 47. место, а Мина 55. место од укупно 63 такмичара. Њихово учешће представља велики успех јер је Србија први пут имала своје представнике на овом такмичењу.

Канфранк, познат по својој чувеној међународној железничкој станици и импресивним планинским стазама, пружио је идеалну позорницу за ову светску смотру издржљивости, храбрости и спортског духа. Младе Лазаревчанке управо су те особине показале у најбољем светлу.

У међувремену, још једна млада атлетичарка из Лазаревца, Нађа Арсенијевић, ове године је забележила велики успех на међународној сцени. Као чланица Планинарско-спортског друштва „Ђира“ из Лајковца, представљала је Србију на Светском купу у планинском трчању за млађе јуниоре, који је одржан 14. јуна у Словачкој, у месту Донови.

Трке за понос

■ Нађа Арсенијевић и сестре Белаћевић

Своје место у репрезентацији Нађа је изборила победом на квалификационој трци „Небески висови“, раније одржаној на Златибору, у организацији Планинарског савеза Србије. Захваљујући том изузетном резултату, стекла је прилику да се надмеће са најбољим младим атлетичаркама света у дисциплини дугој 5.8 километара, са чак 500 метара висинског успона.

Поред чланства у ПСД „Ђира“, Нађа је и активна такмичарка Атлетског клуба „Лазаревац“. Њен наступ у Словачкој био је изузетно запажен – на стази која је спајала шумске делове и алпске гребене, млади тркачи 18 националности показали су снагу, страст и спортски понос, а међу њима и Нађа, као поносна представница Србије.

Њен успех представља значајно признање за све који су је подржавали – тренере, клубове и породицу – али и снажан подстицај свим младим спортистима да истрају у остваривању својих циљева.

Младе спортисткиње из Лазаревца – Ена, Мина и Нађа – својим залагањем, дисциплином и љубављу према спорту доказују да упорност и страст могу да одведу и до највиших светских такмичења. Њихови резултати инспиришу нове генерације младих да верују у себе и своје снове.

Ј. Пакић

/// Фото: Милан Цвијетић

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)[085.3]
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - Београд : Електропривреда Србије, 2017- (Аранђеловац : Три О). - 30 стр
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Пазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

